

Schriftelijke vragen PVV Den Helder “Voorlichting over gevaren anti-stofspray als verdovend middel”

Geacht college,

Uit een bericht van het Noordhollands Dagblad (*) blijkt dat anti-stofspray gebruikt wordt als verdovend middel door jongeren. In de spray zit namelijk de werkzame stof difluorethaan of tetra-fluorethaan, die bij inhalatie eenzelfde soort ‘high’ gevoel geeft als lachgas of het snuiven van lijm. Maar de gezondheidsrisico’s zijn groot; de chemicaliën in de spray kunnen in het slechtste scenario leiden tot verlammingen, hartstilstanden of onherstelbare schade aan longen, nieren, lever en hersenen.

Hoewel het goedje nog niet op grote schaal lijkt te worden gebruikt in Nederland, in tegenstelling tot de Verenigde Staten waar vanaf 2015 circa 10 procent van de Amerikanen van 12 jaar en ouder dergelijke producten gebruikt, maakt de PVV zich toch zorgen over de gezondheidsrisico’s voor onze jongeren.

Daarom wil ondergetekende graag de volgende vragen aan het college stellen:

- 1) Bent u bekend met de zorgwekkende inhoud van het betreffende artikel? Zo nee, waarom niet?
- 2) Zijn er bij u en/of eventuele onderwijs-, MKB- en zorgpartners signalen bekend die (kunnen) wijzen op het gebruik van dit verslavende middel door inwoners van onze gemeente? Graag een gemotiveerd antwoord.
- 3) Wordt er momenteel in Helders gemeentelijk beleid (op welke manier dan ook) al aandacht besteed aan dit verslavende middel? Zo ja, graag zoveel mogelijk details en zo nee, deelt u dan de mening dat de beschreven problematiek dermate serieus genomen moet worden en de gemeente met onderwijs-, MKB- en zorgpartners een voorlichtingscampagne / preventieplan zou moeten opstellen? Graag een gemotiveerd antwoord.

Met vriendelijke groet,

V.H. van den Born (PVV Den Helder)

(*) "Anti-stofspray in trek als nieuwe drug" (Noordhollands Dagblad, 5-11-2022)

8 zaterdag 5 november 2022
Voorop

REPORTAGE Spuitflessen leveren 'high' vergelijkbaar met effect en gezondheidsschade lachgas

Anti-stofspray in trek als nieuwe drug

Na lachgas uit patronen voor slagroomspuiten doet een nieuw huishoudmiddel zijn intrede als verdovend middel voor jongeren: anti-stofspray. De puberzoon van 'Jasmine' uit Almere gebruikt het middel-tje, met alle gezondheidsrisico's van dien.

Sharon Story

Almere ■ Omdat er in ons land nog weinig bekend is over misbruik van dit goedje, wil zij andere ouders waarschuwen. „Kinderen brengen elkaar op ideeën en zijn makkelijk beïnvloedbaar; dit móet stoppen voordat er gewonden vallen.”

Jasmine, die vanwege privacy-overwegingen niet met haar eigen naam in de krant wil, keek raar op toen ze in de kamer van haar 15-jarige zoon een groot aantal lege bussen 'anti-stofspray' zag liggen. In bed en in de prullenbak lagen lege flessen van het middel. Aangezien haar puberzoon geen schoonmaakfetisj heeft, zette Jasmine meteen vraagtekens bij de lege spuitflessen en ging de alarmbellen af.

Jeugdinstelling

„Mijn zoon worstelt met verschillende problemen en heeft daardoor twee jaar in een gesloten jeugdinstelling gezeten. Inmiddels woont hij weer thuis; tot voor kort ging dat goed, tot ik de flessen anti-stofspray vond.” De luchtdekspray die Jasmine aantroef bij haar zoon wordt bij onder andere bij de Blokker en Action verkocht. 'Reinig heel gemakkelijk lastig te bereiken delen van je toetsenbord, camera, printer of zelfs scheerapparaat met deze spray', aldus de productbeschrijving.

Het middel blijkt niet alleen te zorgen voor een brandschoon en stofvrij huis, het kan ook gebruikt worden als drug. De werkzame stof in het spul is difluorethaan of tetrafluorethaan, en wanneer de spray geïnhaleerd wordt, geeft het middel eenzelfde soort 'high' als lachgas of het snuiven van lijm.

Instituten voor verslavingszorg, zoals Yes We Can Clinics en Jellinek, zeggen signalen te hebben dat anti-stofspray of andere 'vluchtige inhaleremiddelen' ook in Nederland weleens als drug worden gebruikt,

maar dat het slechts gaat om een niche. Cijfers van het aantal gebruikers zijn er niet en uit angst voor kopieergedrag willen de organisaties niet te diep op het onderwerp ingaan. „Om gebruik te voorkomen, doen we wel aan preventie, maar we willen mensen niet op ideeën brengen. Het is immers behoorlijk schadelijk en kan zelfs dodelijk zijn”, zegt Tom Bart, preventiedeskundige bij Jellinek.

Op de site van Jellinek valt te lezen dat gebruikers door het inhaleren van 'vluchtige snuifmiddelen' in een roes belanden en overspoeld worden door een euforisch gevoel. Daarbij kan het gebruik hallucinaties of wanen veroorzaken, of zorgen voor verlies van remmingen en sufheid. Net als bij lachgas of andere giftige inhaleermiddelen houdt het effect slechts een paar minuten aan en moet de gebruiker steeds opnieuw inhaleren of snuiven om high te blijven.

De gezondheidsrisico's van het ogenschijnlijk onschuldige schoonmaakmiddel zijn niet mis. De chemicaliën in de spray zijn giftig en kunnen zorgen voor hoofdpijn, duizeligheid en hartkloppingen en leiden tot verlammingen, een hartstilstand of onherstelbare schade aan longen, nieren, lever en hersenen.

“
 Zoon zat tot voor kort in vier vwo, nu gaat hij nauwelijks nog naar school

Hoewel het goedje in Nederland relatief onbekend is als gebruikersmiddel, is er in Amerika meer te doen omtrent 'canned-air'. Volgens het National Institute on Drug Abuse (NIDA) – vergelijkbaar met het Nederlandse Trimbos-instituut – heeft vanaf 2015 ongeveer 10 procent van de Amerikanen van 12 jaar en ouder een product als 'dust-off-spray' gebruikt en sterven er jaarlijks tussen de 100 en 200 mensen aan gebruik van de drug.

'Gek gedrag'

Jasmine heeft haar zoon hard zien veranderen sinds hij verknocht is aan de anti-stofspray. Zo is hij niet alleen onder invloed op het moment dat hij het spul daadwerkelijk ge-

bruikt, maar vertoont hij ook nuchter 'gek gedrag'. „In een paar maanden tijd is hij gigantisch afgegleden. Zo zat hij tot voor kort in vier vwo, maar nu gaat hij nauwelijks nog naar school.” Bovendien praat hij 'anders' en heeft hij door het inhaleren van de perslucht wondjes rondom zijn mond en neus. Ook verschijnt hij regelmatig bedwelmd op livestreams van TikTok.

Jasmine vermoedt dat haar zoon niet de enige is die de anti-stofspray gebruikt. „Ik zie online dat zijn vrienden ook high zijn en bij de Action slaan jongeren het spul massaal in; je kunt mij niet wijsmaken dat ze dit kopen om het huis te boenen.” Jasmine heeft de winkel gevraagd de persluchtreiniger niet meer aan haar zoon te verkopen. „Wat mij betreft leggen ze de verkoop aan banden of mag het alleen achter de toonbank verkocht worden.”

Action stelt zich de zorgen van Jasmine goed te kunnen voorstellen, en dat de spray uiteraard niet bedoeld is om te inhaleren. „Net als bij lijm en CO₂-patronen is dat een keuze die risico's voor de gezondheid heeft”, aldus zegsman Frank van Rutten. Hij benadrukt dat de winkelketen een tijd geleden op vrijwillige basis een leeftijdsgrens van 18 jaar op het product heeft ingesteld.